

Motion till riksdagen 2005/06:K220

av Peter Danielsson och Tobias Billström (m)

Regionalt självstyre i Skåne

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att försöket med utökat regionalt självstyre i Region Skåne bör permanentas.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att utreda möjligheterna att överföra fler ansvarsområden till självstyrelseorganet i Region Skåne.

Försök med utökat regionalt självstyre

Riksdagsbeslutet med anledning av propositionen ”Den regionala samhällsorganisationen” innebär att nya självstyrelseorgan bildades i försökslänen med syfte att utveckla former för bättre demokratisk förankring av det regionala utvecklingsarbetet.

Olika former av försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning bedrivs i Kalmar, Gotlands och Skåne län samt i Västra Götaland. Två av regionerna, Västra Götalandsregionen och Region Skåne, har även ansvaret för de uppgifter som normalt återfinns hos landstingen, exempelvis hälso- och sjukvård. Dessa båda regioner har självstyrelseorganen i form av direktvalda regionfullmäktigeförsamlingar som högsta beslutande instans.

Försöksverksamheten innebär att självstyrelseorganen fått ökat ansvar för det regionala utvecklingsarbetet. Dessutom har vissa statliga uppgifter överförts, exempelvis beslut om långsiktig plan för den regionala transportinfrastrukturen, beslut om användningen av vissa regionalpolitiska medel och andra utvecklingsmedel samt fördelning av statsbidrag till regionala kulturinstitutioner.

Fel! Okänt namn på

Region Skåne – en riktig region

I Skåne rådde före Region Skånes bildande en närmast kaotisk situation med två län, tre sjukvårdshuvudmän, två trafikvårdsmän, ett länstrafikbolag och flera kommunförbund. Det medförde att det blev svårt att med kraft driva frågor som var viktiga för Skåne. Trots att det inte är så länge sedan Region Skåne bildades och övertog ansvaret för det regionala utvecklingsarbetet, har mycket gott åstadkommit. Det har bl.a. skapat ett samlat engagemang för Skånes utveckling och starkare förankring för de regionala utvecklingsfrågorna.

Verksamheten har utvecklats i samråd med de skånska kommunerna, företagen samt andra organisationer och myndigheter. Det råder stor enighet i Skåne om fördelarna med det regionala självstyret. Försvaret av regionförsöket har för många skåningar blivit lika viktigt som den regionala utvecklingsverksamheten. Då handlar det inte främst om makt, utan om möjligheten att i Skåne skapa de förutsättningar för utveckling, tillväxt och framtidstro som så väl behövs.

Region Skåne är unikt i sällskapet av regioner i försöksverksamheten. Skåne är en tydligt geografiskt avgränsad region med gemensamma värderingar och kultur. Skånes position i södra Östersjön och i Öresundsregionen ökar dessutom behovet av ett regionalt organ som kan föra Skånes talan angående exempelvis integration över Sundet, infrastruktur, samarbeten och olika former av gränsproblematik. Till skillnad från landshövdingen företräder regionfullmäktige skåningarna mot omvärlden, exempelvis i kontakterna med länder i Skånes närområde såsom Danmark, Tyskland och Polen.

Det är vår uppfattning att försöket med utökat regionalt självstyre har fallit väl ut i Skåne. Sannolikt beror det på att Region Skåne är en riktig region och att engagemanget för den regionala utvecklingen har varit stort. För att kunna fortsätta att utveckla Region Skåne tycker vi att det är av yttersta vikt att den nuvarande försöksverksamheten permanentas.

Regionalt självstyre är bra för Skåne

I Region Skåne har mycket åstadkommit inom de ansvarsområden som de regionala självstyrelseorganen har övertagit. Öppenheten för att prova nya sätt att arbeta och för att testa nya idéer har ökat. Samtidigt har det politiska engagemanget för regionala utvecklingsfrågor ökat. Mycket talar för att ökat regionalt självstyre är bra för Skåne.

Samhällsutvecklingen ställer allt större krav på regional samverkan mellan olika aktörer. Samtidigt blir det allt tydligare att de samlade regionala resurserna måste mobiliseras för att åstadkomma goda förutsättningar för utveckling och tillväxt i Skåne.

En annan fördel med Region Skåne är att det skapas en tydlig och sammanhållande aktör i regionen. Regionfullmäktige har inte länsstyrelsens eller landshövdingens dubbla lojaliteter gentemot dels staten, dels regionen. Dessu-

Fel! Okänt namn på

tom kan regionfullmäktige representera regionen både i nationella och internationella sammanhang.

Även ur demokratiskt perspektiv är ökat självstyre att föredra. Länsstyrelsen eller landshövdingen går inte att rösta bort. Däremot kan medborgarna ställa folkvalda skånska politiker till svars, vilket gör det lättare för dem att påverka den politiska beslutsprocessen och utkräva ansvar för Skånes utveckling.

Ett första steg i att värna det regionala självstyret i Skåne är att permanenta den nuvarande försöksverksamheten. Nästa steg är att utreda vilka fler uppgifter som kan flyttas från staten, främst länsstyrelsen, till Region Skåne. Det kan exempelvis handla om att öka Region Skånes inflytande över infrastruktursatsningar i Skåne, kultursatsningar, utbildning och andra frågor som anknyter till det regionala utvecklingsarbetet. Länsstyrelsen och landshövdingen bör på sikt kunna avvecklas helt.

Stockholm den 19 september 2005

Peter Danielsson (m)

Tobias Billström (m)